

Moderne tijd

15 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Voor een abolitionist zullen de opvattingen van Fitzhugh onaanvaardbaar zijn, omdat hier een positief beeld van de slavernij wordt gegeven, bijvoorbeeld dat jonge, oude en zwakke slaven niet hoeven te werken, maar verzorgd worden door de plantagehouder 2
- Een socialist zal zich kunnen herkennen in de opvattingen van Fitzhugh, omdat hier een negatief beeld geschetst wordt van het werken in fabrieken waarbij kapitalisten/fabriekseigenaren de arbeiders uitbuiten, bijvoorbeeld als blijkt dat de vrije arbeider in de fabriek moet werken of verhongeren / harder en langer voor minder loon moet werken dan een slaaf 2

Opmerking

Alleen als de uitleg gegeven wordt met een passend voorbeeld uit de bron, worden scorepunten toegekend.

16 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Door de industrialisatie moesten er grondstoffen aangeleverd kunnen worden voor transport naar Nederland. Daarom moest Atjeh ingelijfd worden om een spoorweg aan te kunnen leggen (een vorm van Modern Imperialisme) 2
- Tijdens de dekolonisatie werden alle straatnamen uit de tijd van het modern imperialisme vervangen door nationalistische namen, om een eigen nationale identiteit op te bouwen / herinneringen aan de gehate bezetter uit te wissen 2

17 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Het doen van onderzoek naar de toestanden in de fabriek (zoals in dit geval) door een overheidscommissie past bij de discussie over de sociale kwestie / het lot van de (industrie) arbeiders / de armen.

18 maximumscore 4

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De conclusie lijkt te worden bevestigd omdat uit de bron blijkt dat de arbeiders zelf zorg dragen voor hun verzekering / de arbeiders zelf een fonds hebben opgericht dat zij zelf beheren. Dit laat zien dat zij voor zichzelf opkomen / zich organiseren 2
- De conclusie kan niet worden getrokken omdat dit interview slechts de situatie in één fabriek in Arnhem toont, daar kunnen geen algemene conclusies aan worden verbonden 2

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

19 maximumscore 8

Voorbeeld van een juist antwoord is:

bij bron 11:

- In 1871 worden de Duitse gebieden verenigd in het (grote) Duitse Keizerrijk. Arminius/Hermann heeft de Duitsers net als in 1871 verenigd, zijn standbeeld/voorbeeld moet groot worden neergezet. Het kenmerkend aspect dat hierbij past is 'de opkomst van het nationalisme'

2

bij bron 12:

- In 1917 woedt de Eerste Wereldoorlog. De prentbriefkaart toont dat Duitsland, net als Hermann/Arminius, zal strijden tot alle vijanden overwonnen zijn, dit sluit aan bij 'het voeren van twee wereldoorlogen' / de grote verspreiding van een prentbriefkaart past bij 'de rol van moderne propaganda- en communicatiemiddelen'

2

bij bron 13:

- De nationaalsocialisten komen in 1933 aan de macht. Hitler wordt getoond als bevrijder van het Duitse volk net als Arminius/Hermann, dit past bij 'de rol van moderne propagandamiddelen / het nationaalsocialisme / het voeren van twee wereldoorlogen'

2

bij bron 14:

- Nadat Duitsland door de Geallieerden gedeeld is, wordt Hermann/Arminius gebruikt om te laten zien dat Duitsland niet zomaar zal opgeven. Duitsland heeft vaker met tegenslagen te maken gehad maar zal in de toekomst weer een eenheid worden, dit past bij 'de Koude Oorlog'

2

Opmerking

Als de kenmerkende aspecten niet letterlijk worden weergegeven maar juist omschreven, mogen ook scorepunten worden toegekend. Als er geen verwijzing naar een juist in de tijd van de bron passend kenmerkend aspect plaatsvindt, worden geen scorepunten toegekend.

20 maximumscore 2

Kern van een juist antwoord is:

Kenmerkend voor het economisch beleid van een liberale regering is, dat er zo min mogelijk overheidsingrijpen in de economie plaatsvindt. De crisis moest oplossen door vrije marktwerking. De overheid trad daarom terughoudend op ter bestrijding van de crisis / greep aanvankelijk nauwelijks in.

Vraag	Antwoord	Scores
21	<p>maximumscore 5</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de moderne oorlogsvoering werd de hele samenleving betrokken bij de oorlog / moest de oorlogsindustrie op volle toeren draaien terwijl veel van de mannen aan het front vochten. De Nederlandse arbeiders waren nodig om het werk voor elkaar te krijgen • De foto schetst een beeld van vrolijke mannen die goed verzorgd worden / genoeg eten krijgen / gezellig bij elkaar zitten <p>De foto is bedoeld voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de Nederlandse mannen, omdat de nazi's hopen dat door positieve foto's meer arbeiders zich melden voor de arbeidsinzet • de in Nederland achtergebleven familieleden van de mannen in de arbeidsinzet, omdat de Duitsers onrust in bezet Nederland willen voorkomen 	<p>2</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>
22	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een argument tegen de betrouwbaarheid van de foto is dat deze door de Duitse bezetter is verspreid. Het is niet duidelijk waar de arbeiders zich bevinden / of het wel Nederlanders zijn / of de arbeiders goed worden behandeld door de Duitsers of dat ze onder dwang poseren • Een argument tegen representativiteit van de foto is dat dit één foto van één situatie is. Het is niet duidelijk of alle/hoeveel arbeiders onder zulke goede omstandigheden werken 	<p>1</p> <p>1</p>
23	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <p>De Verenigde Staten willen een politiek en economisch front tegen de Sovjet-Unie vanwege de Koude Oorlog. De oprichting van de EEG past hierbij, dit maakt de Europese landen sterker tegen het communistische Oostblok / maakt het Westblok sterker.</p>	
24	<p>maximumscore 4</p> <p>Voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanaf het einde van de jaren 1950 is er een toename in de welvaart waardoor steeds meer gezinnen zich een wasmachine kunnen veroorloven • Uit het affiche is af te leiden dat vanaf het einde van de jaren 1950 huishoudelijke apparaten in de gezinnen worden gebruikt. Dit leidt tot een geleidelijke verandering in de positie van de vrouw omdat vrouwen meer tijd/mogelijkheden krijgen voor andere zaken (doordat huishoudelijke apparaten hun taak verlichten), waardoor zij zich bezig kunnen houden met hun eigen ontwikkeling/zij niet meer alleen gezien worden/willen worden als huisvrouw en moeder 	<p>2</p> <p>2</p>

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

25 maximumscore 3

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De familie Balsara was in dienst van de Britse koloniale overheid en na de onafhankelijkheid van Zanzibar vertrokken zij naar het moederland. Dit past bij het dekolonisatieproces / het ontstaan van een multiculturele samenleving in Engeland (1/2) 1
- Freddie was de zanger van een Britse popgroep, wat past bij het ontstaan van een jeugdcultuur in de jaren zestig (3) 1
- De popgroep Queen maakte gebruik van de videocamera, de videoclip en de televisie om hun muziek over te brengen. Het gebruik van deze media past bij de periode van televisie en computer (4/6) 1

Opmerking

Alleen voor een juiste combinatie van gebeurtenis en daarbij aansluitende uitleg wordt 1 scorepunt toegekend.